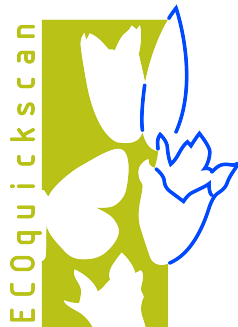

quick scan flora en fauna

Hotel Bastion te Waalre

Van Riezen & Partners

ECOquickscan

ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

17 april 2015

projectnummer: 14011

ecologisch adviesbureau *ECOquickscan* is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

quick scan flora en fauna

Hotel Bastion te Waalre

In opdracht van:

Van Riezen & Partners

contactpersoon:

de heer F. Abendroth

17 april 2015

eerste versie: 20 maart 2014

ECOquickscan

ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

Haico van der Burgt

Fruittelerserf 43

6846 AC Arnhem

T 026-8446525

M 06-12971680

E haico@ecoquickscan.nl

I www.ecoquickscan.nl

wijze van citeren: Burgt, H.H.J. van der, Quick scan flora en fauna Hotel Bastion te Waalre.

ECOquickscan, ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Arnhem, 2015.

ecologisch adviesbureau ECOquickscan is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGROPEN	1
2	WETTELIJK KADER	3
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTBESCHERMING	3
3	TOETSING	5
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
3.2	BESCHERMDE GEBIEDEN	5
3.3	VOORKOMEN VAN BESCHERMDE SOORTEN	6
4	CONCLUSIE	11
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.2	SOORTENBESCHERMING	11
4.3	CONSEQUENTIES	12
4.4	AANBEVELINGEN	13

BIJLAGE

1	LITERATUURLIJST	
---	-----------------	--

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In Aalst (gemeente Waalre, provincie Noord-Brabant) is de realisatie (nieuwbouw) van een Bastion hotel beoogd. Aan ecologisch adviesbureau *ECOquickscan* is gevraagd te beoordelen of deze activiteit effect heeft op de flora en fauna op en rond de locatie. De voorliggende rapportage beschrijft de effecten op de aanwezige flora en fauna en geeft inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze locatie.

globale ligging en indrukken van het plangebied; de tijdelijke parkeerplaats van half verharding (gebroken puin) voor de omliggende kantoren (rechtsboven) en opschot van wilgen en braamstruweel in het overige deel van het plangebied (onder) (luchtfoto: Google Earth)

Voor de ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden moet er eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Er zal bij deze activiteit rekening gehouden moeten worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied zal beoordeeld worden op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN

Het plangebied, aan de Laan van Diepenvoorde te Aalst (gemeente Waalre), ligt aan de oostelijke rand van de wijk Voldijn, als onderdeel van het 'Kantorenpark Diepenvoorde'.

De gemeente Waalre is gelegen ten zuiden van het grondgebied van de gemeente Eindhoven, in het zuidoosten van de provincie Noord-Brabant.

De locatie zelf betreft een braakliggend terrein dat onderdeel uit maakt van een groene zone aan weerszijde van de beek de Tongelreep. Deze groene zone, een uitlooptgebied voor de aanliggende kantoren en bewoners in de omgeving, is ingesloten tussen de snelweg A2/A67, de verbindingsweg Eindhoven - Valkenswaard (N69) en het kantoren-park.

Binnen het plangebied is een tijdelijke parkeerplaats aanwezig van half verharding (gebroken puin) voor de omliggende kantoren. Het overige deel van het plangebied bestaat uit opschot van wilgen en braamstruweel. Rondom het plangebied staat, als afscheiding naar de groene zone, een brede, gevlochten, haag van inheemse soorten.

Op het braakliggende terrein is de realisatie (nieuwbouw) van een Bastion hotel beoogd. Het gebouw bestaat uit een hoogbouw van 12 verdiepingen en heeft 156 hotelkamers. Het hotel is gelegen tegen de groene zone; tussen het hotel en de bestaande kantoorgebouwen is ruimte voor 132 parkeerplaatsen. Ten behoeve van de realisatie van het hotel zal alle aanwezige vegetatie binnen het plangebied worden verwijderd. De haag rondom het plangebied blijft behouden.

beoogde inrichting van het plangebied

2 WETTELIJK KADER

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de reeds bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen.

Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitatten en de habitatten van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (Natuurnetwerk Nederland). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als Ecologische Hoofdstructuur niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten' uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfsplaatsen van deze soorten worden aangetast;
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.
In zo'n gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;
- beschermingscategorie 3:
De soorten uit deze categorie zijn in de Flora- en faunawet ingedeeld in twee groepen; de zogenaamde 'Bijlage 1-soorten' (uit het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten') en 'Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn'. Het belangrijkste verschil is dat voor de 'Bijlage 1-soorten' een ontheffing te verkrijgen is in het kader van een ruimtelijke ingreep.
Voor 'Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn' geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dienen plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen) van leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Economische Zaken.

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een veldverkenning, zullen uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Vervolgens zullen voor alle (mogelijke) aanwezige beschermde soorten de effecten en eventuele gevolgen voor de beoogde ingreep beschreven worden.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997) en op websites gepubliceerde verspreidingsgegevens van bijvoorbeeld Particulieren Gegevensbeherende Organisaties (RAVON, Zoogdiervereniging, etc.). Deze bronnen vermelden betrouwbare soortgegevens op basis van uurhokken (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het zeer globale gegevens betreft.

Op 27 februari 2014 heeft er een veldverkenning plaatsgevonden (eerste versie rapportage dateert van 20 maart 2014). Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van het plangebied en haar omgeving voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

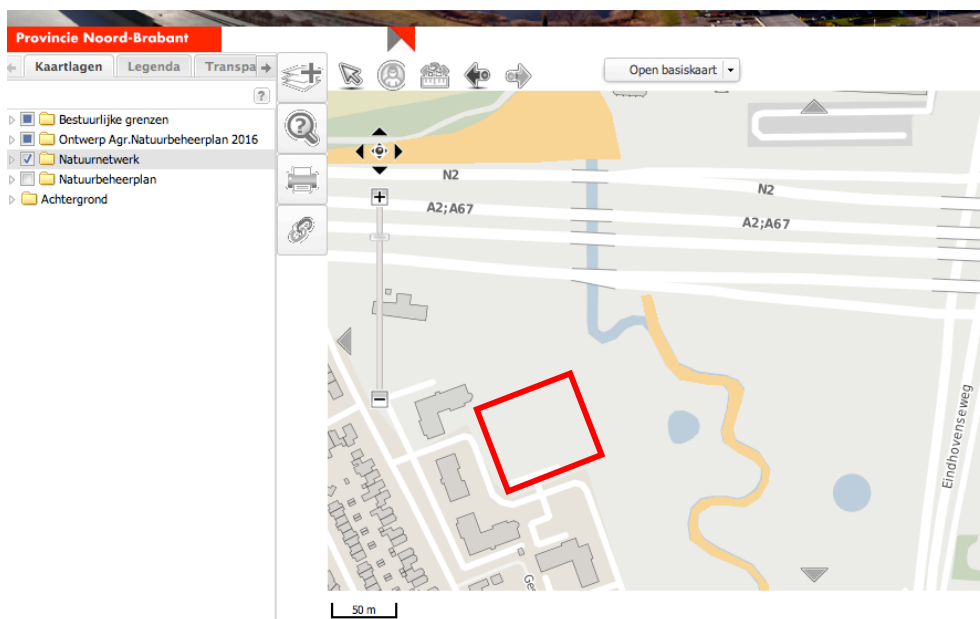
natuurbeschermingswet

Het plangebied te Aalst ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied ligt op ongeveer 1,5 km afstand en betreft het Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' (Vogel- en Habitatrichtlijngebied). De beoogde plannen hebben betrekking op een relatief klein oppervlak dat in de huidige situatie gelegen is in een stedelijke omgeving. Een relatie met de aangewezen soorten en habitats van de beschermde gebieden is niet aanwezig. Negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' zijn dan ook uit te sluiten.

ecologische hoofdstructuur

Het plangebied ligt bovendien niet in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar wel op ongeveer 75 meter van de EHS. De nabij het plangebied gelegen beek de Tongelreep is grotendeels aangewezen als EHS (natuurbeheertype: Beek en Bron); de hermeandering nabij de snelweg, gelegen op 45 meter van het plangebied, is niet aangewezen als EHS. Aangezien de beek geen effect ondervindt van de werkzaamheden worden negatieve effecten op de EHS niet verwacht. Andere als EHS aangewezen elementen liggen op

een grotere afstand en zijn van het plangebied gescheiden door de snelweg A2/A67 en verbindingsweg Eindhoven - Valkenswaard (N69).

globale ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS (geel; huidige benaming: Natuurnetwerk) (bron: website Provincie Noord-Brabant, d.d. 15 april 2015)

3.3 VOORKOMEN VAN BESCHERMDE SOORTEN

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de activiteit sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde activiteit kan biotoopverlies of versterking (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

vaatplanten

Binnen het plangebied is een parkeerplaats aanwezig van half verharding (gebroken puin). Buiten deze parkeerplaats is het plangebied begroeid met struweel; voornamelijk opschot van wilgen (*Salix spec.*) en gewone braam (*Rubus fruticosus*). Rondom het plangebied is een brede, gevlochten, haag aanwezig van inheemse soorten. Buiten het plangebied, aansluitend aan de haag, is op enkele plekken meer opgaand struweel aanwezig.

Binnen het plangebied is van een stabiel ecosysteem als zodanig geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (uit bijvoorbeeld tuinen en bermen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 1992) komen in de omgeving van het plangebied soorten als egel (*Erinaceus europeus*), gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*), dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), mol (*Talpa europea*), vos (*Vulpes vulpes*), hermelijn (*Mustela erminea*), bunzing (*Mustela putorius*), wezel (*Mustela nivalis*), ree (*Capreolus capreolus*), woelrat (*Arvicola terrestris*), rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), ondergrondse

woelmuis (*Microtus subterraneus*), aardmuis (*Microtus agrestis*), veldmuis (*Microtus arvalis*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), haas (*Lepus europeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en de meer strikt beschermde soorten eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) en steenmarter (*Martes foina*) voor.

Binnen het plangebied zijn opschot van wilgen en braamstruweel aanwezig en de locatie ligt tegen een natuurlijk ingericht gebied (groene zone; stedelijk uitloopgebied). Daarom zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtige, konijn, egel, (spits)muizen en mol niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste, lichte, beschermingsregime van de Flora- en faunawet vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

konijn

Tijdens de veldverkenning zijn diverse konijnen en uitwerpselen, graafsporen en holen/burchten van konijnen waargenomen. Met name in het westelijk deel van het plangebied en direct grenzend aan het plangebied. Vanuit de zorgplicht (art. 2; Flora- en faunawet) dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd het plangebied minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden (wel buiten het broedseizoen; bij voorkeur in de periode augustus tot en met oktober) vrij te maken van begroeiing en vervolgens te maaien (begroeiing en maaisel afvoeren). Op deze manier worden in het plangebied voorkomende dieren aangemoedigd het plangebied te verlaten.

eekhoorn en steenmarter

De eekhoorn is voornamelijk een bosbewoner en de steenmarter komt meer voor in cultuurlandschappen en binnenstedelijk gebied. Ondanks dat de eekhoorn een bosbewoner is komt de soort ook dicht op menselijke bewoning voor (parken, grote tuinen, etc.). Beide soorten zijn voor hun verblijfplaats afhankelijk van bomen en/of gebouwen (steenmarter). Aangezien gebouwen ontbreken en in de bomen geen holtes (steenmarter) en/of nesten (eekhoorn) zijn aangetroffen is het voorkomen van deze soorten (vaste rust- en verblijfplaatsen) in het plangebied uit te sluiten. Wel is het mogelijk dat de soorten (met name steenmarter) het plangebied beperkt gebruiken om er te foerageren. Aangezien beide soorten een menselijke leefomgeving niet schuwen (cultuurvolgers) is de verwachting dat deze soort ook na de realisatie van het hotel het (aangrenzende) gebied blijven gebruiken als foerageergebied. Negatieve effecten op de eekhoorn en steenmarter worden dan ook niet verwacht.

Andere meer strikt beschermde soorten worden op basis van beschikbare verspreidingsgegevens en de aanwezige biotopen niet verwacht.

vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpen, 1997) komen in de omgeving van het plangebied gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*) voor.

Op basis van hun verblijfplaats zijn vleermuizen te verdelen in twee groepen namelijk: gebouwbewoners en boombewoners (er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken). Aangezien binnen het plangebied geen gebouwen aanwezig zijn en holtes

in bomen ontbreken (opschot wilgen; beperkte stamdoorsnede) zijn vaste verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten.

Naast de functie als verblijfplaats kan een gebied ook gebruikt worden als vaste vliegroute voor vleermuizen. Soorten maken vaak jarenlang gebruik maken van vaste vliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied. Daarom kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Aangezien duidelijke lijnelementen binnen het plangebied ontbreken is het niet te verwachten dat het plangebied een functie heeft als vliegroute voor vleermuizen.

Het plangebied kan door vleermuizen wel gebruikt worden als foerageergebied, maar dit blijft in de toekomst (in beperkte mate) mogelijk. Gezien de groene omgeving van het plangebied, worden door de beoogde ontwikkelingen, geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht.

vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals merel (*Turdus merula*), koolmees (*Parus major*), huismus (*Passer domesticus*), roodborstje (*Erithacus rubecula*), houtduif (*Columba palumbus*), zanglijster (*Turdus philomelos*), staartmees (*Aegithalos caudatus*), ekster (*Pica pica*), kauw (*Corvus monedula*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), zwarte kraai (*Corvus corone*), sperwer (*Accipiter nisus*), koperwiek (*Turdus iliacus*) en wilde eend (*Anas platyrhynchos*). Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is (actieve broedplaatsen).

jaarrond beschermde vogels

Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil);
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: grote gele kwikstaart, ooievaar, kerkuil, oehoe en slechtvalk);
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd, havik, sperwer, wespandief, zwarte wouw en ransuil).

Aangezien gebouwen ontbreken en in de bomen geen holtes en/of nesten van roofvogels/uilen zijn aangetroffen is het voorkomen van jaarrond beschermde vogels (vaste rust- en verblijfplaatsen) in het plangebied uit te sluiten. Het plangebied kan door deze soorten (zoals de waargenomen sperwer) wel gebruikt worden als foerageergebied, maar dit blijft in de toekomst (in beperkte mate) mogelijk. Gezien de groene omgeving van het plangebied, worden door de beoogde ontwikkelingen, geen negatieve effecten op jaarrond beschermde vogels verwacht.

niet jaarrond beschermde vogels

Naast de voorstaande vier categorieën is er nog een vijfde categorie (beschermde) vogels. Deze vogels beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze vogels (en hun broedplaatsen) zijn in principe buiten het broedseizoen niet beschermd. Alleen als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen zijn deze soorten wel jaarrond beschermd.

Binnen het plangebied is de aanwezigheid van broedplaatsen van vogels uit de vijfde categorie niet uit te sluiten. Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze categorie vogels zijn er geen omstandigheden aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

amfibieën

RAVON verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied amfibieën zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*), bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en de meer strikt beschermde soorten heikikker (*Rana arvalis*), kamsalamander (*Triturus cristatus*), poelkikker (*Rana lessonae*), rugstreeppad (*Bufo calamita*), alpenwatersalamander (*Mesotriton alpestris*), vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*), boomkikker (*Hyla arborea*) voor.

Binnen en direct tegen het plangebied zijn geen watervoerende elementen aanwezig. Hierdoor is het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen (voortplantingswateren) van meer strikt beschermde amfibieënsoorten uit te sluiten. Algemene soorten, zoals bruine kikker en gewone pad, die na de metamorfose op het land naar voedsel gaan zoeken, zijn, gezien de binnen het plangebied gelegen biotopen, niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen grote afstanden afleggen. Het is mogelijk dat algemene soorten in de winterperiode binnen het plangebied aanwezig zijn, omdat de dieren op het land overwinteren. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

overwinterende amfibieën

In de groene zone aansluitend aan het plangebied liggen wel watervoerende elementen in de vorm van poelen. Volgens verspreidingsgegevens van RAVON kunnen in de poelen aansluitend op het plangebied diverse meer strikt beschermde soorten voorkomen. Veel van deze soorten planten zich voort in poelen, maar overwinteren in nabijgelegen bosjes en onder struwelen (in muizenholen, onder blad of ander plantaardig materiaal, tussen boomwortels, etc.). Aangezien het plangebied relatief dicht bij de aanwezige poelen is gelegen, is het niet uit te sluiten dat deze soorten binnen het plangebied overwinteren. Overwinterende dieren zijn lastig (tot niet) te onderzoeken en er dient dan ook van uit te worden gegaan dat het terrein gebruikt wordt door de eventueel aanwezige meer strikt beschermde soorten. Negatieve effecten op deze soorten zijn te voorkomen door (graaf)werkzaamheden niet in de periode eind oktober tot en met maart uit te starten (het plangebied dient buiten de voorstaande periode vrijgemaakt te worden van beplanting en vegetatie). Indien dit niet mogelijk is dan dient het terrein vanaf half juli (tot en met begin april) afgezet te worden met een paddenscherm, om te voorkomen dat dieren binnen het plangebied gaan overwinteren. Het afgezette terrein dient, uit voorzorg, gecontroleerd te

worden op reeds aanwezig amfibieën; zowel algemene soorten als meer strikt beschermde soorten.

Gezien de bosjes en struwelen aan weerszijde van het plangebied en in de nabije omgeving van de poelen zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden (ook in de toekomst) voor eventueel aanwezige meer strikt beschermde soorten. Indien de voorstaande maatregelen worden opgevolgd zijn er geen negatieve effecten te wachten op deze soorten. De gunstige staat van instandhouding wordt door de beoogde plannen niet aangetast (geen ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk).

reptielen

Volgens RAVON zijn de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en hazelworm (*Anguis fragilis*) wel eens in de omgeving waargenomen. In de ruime omgeving van het plangebied (ten zuiden en oosten van Aalst; buiten de bebouwde kom) liggen diverse natuurterreinen met bossen en heidevelden waar deze soorten zeker worden verwacht. In het plangebied, gelegen in de bebouwde kom, tegen reeds bestaande bebouwing en omsloten door (snel)wegen, worden de levendbarende hagedis en hazelworm echter niet verwacht. Het voorkomen van reptielen in het plangebied, en daarmee negatieve effecten, is dan ook niet waarschijnlijk.

vissen

Binnen het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van vissen kan worden uitgesloten.

insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in het plangebied voor. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de biotopen.

4 CONCLUSIE

Het plangebied te Aalst (gemeente Waalre) betreft een braakliggend terrein met opschot van wilgen en braamstruweel waarop de realisatie (nieuwbouw) van een Bastion hotel is beoogd.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben de beschermde gebieden. Het plangebied te Aalst ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de NB-wet. Gebiedsbescherming in het kader van de NB-wet is op deze locatie niet aan de orde.

Het plangebied ligt bovendien niet in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar wel op ongeveer 75 meter van de EHS. De nabij het plangebied gelegen beek de Tongelreep is grotendeels aangewezen als EHS (natuurbeheertype: Beek en Bron); de hermeandering nabij de snelweg, gelegen op 45 meter van het plangebied, is niet aangewezen als EHS. Aangezien de beek geen effect ondervindt van de werkzaamheden worden negatieve effecten op de EHS niet verwacht. Andere als EHS aangewezen elementen liggen op een grotere afstand en zijn van het plangebied gescheiden door (snel)wegen.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals kleine watersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine marterachtige, konijn, egel, (spits)muizen en mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Op basis van de verspreidingsgegevens, de aanwezige habitattypen en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten worden er geen meer strikt beschermde planten- en/of diersoorten verwacht (uitgezonderd overwinterende amfibieën; zie consequenties). Nader onderzoek naar eventueel binnen het plangebied voorkomende meer strikt beschermde soorten is dan ook niet nodig. Zoals al eerder vermeld kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

4.3 CONSEQUENTIES

overwinterende amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied onder andere de meer strikt beschermde amfibieënsoorten heikikker, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad, alpenwatersalamander, vinpootsalamander en boomkikker voor. Deze soorten kunnen zich voortplanten in de poelen aansluitend op het plangebied, maar overwinteren in nabijgelegen bosjes en onder struwelen (in muizenholen, onder blad of ander plantaardig materiaal, tussen boomwortels, etc.). Aangezien het plangebied relatief dicht bij de aanwezige poelen is gelegen, is het niet uit te sluiten dat deze soorten binnen het plangebied overwinteren. Overwinterende dieren zijn lastig (tot niet) te onderzoeken en er dient dan ook van uit te worden gegaan dat het terrein gebruikt wordt door deze soorten. Vanwege de aanwezigheid van voldoende uitwijkmogelijkheden (ook in de toekomst) wordt de gunstige staat van instandhouding niet aangetast (geen ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk). Negatieve effecten op deze soorten zijn te voorkomen door (graaf)werkzaamheden niet in de periode eind oktober tot en met maart uit te starten (het plangebied dient buiten de voorstaande periode vrijgemaakt te worden van beplanting en vegetatie). Indien dit niet mogelijk is dan dient het terrein vanaf half juli (tot en met begin april) afgezet te worden met een paddenscherm, om te voorkomen dat dieren binnen het plangebied gaan overwinteren. Het afgezette terrein dient, uit voorzorg, gecontroleerd te worden op reeds aanwezig amfibieën; zowel algemene soorten als meer strikt beschermde soorten.

Verder is er een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- in het broedseizoen van vogels mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. De start van werkzaamheden tijdens deze periode zouden kunnen leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zouden kunnen verstoren.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren, zoals konijn en amfibieën, wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in voorjaar, zomer en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het rooien en graafwerkzaamheden starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen.

4.4 AANBEVELINGEN

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet zijn er ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- het behouden van de reeds aanwezige haag rondom het plangebied;
- gezien de ligging tegen een groene zone wordt geadviseerd de verlichting te beperken of dusdanig aan te passen dat de verlichting de omgeving (flora en fauna) niet hindert. Denk aan gerichte verlichting, afscherming om verstrooiing van licht te voorkomen en/of een op de aanwezige fauna afgestemde verlichting. Op deze locatie zou voor amberkleurige (vleermuisvriendelijke) verlichting gekozen kunnen worden (deze kleur komt het meest overeen met de verlichting van de omliggende parkeerplaatsen);
- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheems bes- en bloemdragende struiken en planten;
- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in het nieuw te bouwen hotel;
- er kunnen neststenen worden aangebracht ten behoeve van de gierzwaluw en huis-mus op >2,5 meter hoogte in de muur. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden. De huidige bebouwing is voor deze soorten niet geschikt.

BIJLAGE 1: LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., e.a., Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992.

Kaper, A. en G. Müskens, Steenmarters in en om het huis, Stichting Landschapbeheer Gelderland, 2006.

Limpens, H.J.G.A., e.a., Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1997.

Websites:

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vleermuis.net

www.brabant.nl

www.rijksoverheid.nl